

Sygn. akt V U 120/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant st. sekretarz Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2018 r. w Kaliszu

odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 13 grudnia 2017 r. Nr (...)

w sprawie A. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o rekompensatę

Zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 13 grudnia 2017 r. znak (...) w ten sposób, że ustala, iż A. P. przy emeryturze ma od 01 października 2017r. prawo do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 grudnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznając emeryturę A. P. jednocześnie odmówił jej prawa do rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych z uwagi na to, że nie udowodniła co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach do dnia 31.12.2008r.

W odwołaniu od tej decyzji A. P. domagała się przyznania rekompensaty za ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach w pomieszczeniu chłodniczym, wykonywanej do 31.12.2008r. w magazynie zakładów mięsnych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Decyzją z dnia 13.12.2017r. A. P. (urodzona w dniu (...)) uzyskała prawo do emerytury w wieku powszechnym od 1.10.2017r., od wejścia w życie ustawy zmieniającej z 16.11.2016r. (Dz.U. z 2017 poz. 38)

Wcześniej pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy, a decyzją z dnia 09.06.2014r. ZUS odmówił jej prawa do emerytury z art.184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS., gdyż na dzień 1.01.1999r. nie wykazała ani ogólnego stażu 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych, ani 15 lat pracy w szczególnych warunkach.(decyzja w aktach ZUS)

A. P. zatrudniona była w Zakładach (...) w K. w okresie od 12.08.1975r. do 02.06.1994r.

W świadectwie pracy z dnia 02.06.1994r. podano, że pracowała kolejno na stanowiskach: magazynowa w magazynie jelit, wagowa w magazynie mięsa, magazynowa w magazynie mięsa, magazynier magazynu technicznego i ponownie w magazynowa w magazynie mięsa.

(dowód: świadectwo pracy w pliku akt rentowych.)

Odwołująca się powoływała się na stałe wykonywanie pracy w chłodni, gdyż jako magazynier mięsa wydawała o przyjmowała towar w temperaturach minusowych. Przed sądem odwołująca się przyznała, że na pewien czas, w związku z ciążą, była przeniesiona z magazynu mięsa do magazynu technicznego, gdzie nie pracowała w szczególnych warunkach. Jednocześnie wskazała, że we wcześniejszym okresie wykonywała pracę w magazynie jelit, co również powinno być potraktowane jako praca w szczególnych warunkach.

Z akt osobowych wynika, że A. P. pracowała na magazynie jelit od 09.09.1975r., a do magazynu mięsa została przeniesiona od 06.02.1978. Następnie w okresie od 2.09.1983r. do 05.01.1984r. korzystała z urlopu macierzyńskiego, od 15.02.1984r. do 14.03.1985r. Do magazynu technicznego została przeniesiona dopiero od 1.11.1985r., po czym do magazynu mięsa powróciła od 1.12.1986r.

(dowód – angaże w aktach osobowych)

W Zakładach (...) w K. magazyn jelit usytuowany był bezpośrednio przy jelicarni i w istocie stanowił zamknięcie cyklu produkcyjnego obejmującego pozyskiwanie jelit. Wydobyte jelita po wstępnym oczyszczeniu wrzucane były przez okienko do znajdującej się w magazynie wanny z wodą. Odwołująca się, pracując na stanowisku magazyniera miała za zadanie nie tylko dokonać odbioru jelit, ale również ich doczyszczenia poprzez płukanie w wodzie, a następnie zakonserwowania poprzez ręczne wymieszanie jelit w soli (kilkakrotnie po osuszeniu) Dopiero po takiej obróbce dokonywała zważenia lub zmierzenia i przekazania jelit do dalszego cyklu produkcji. Pracowała w wilgoci, chłodzie, brudzie, odorze. W rzeczywistości wykonywała pracę jelicarza. Praca w magazynie jelit odbywała się w temperaturze bliskiej zera, ale nie ujemnej. Natomiast w ujemnych temperaturach odbywała się praca w magazynie mięsa. Odwołująca się przyjmowała mięso z produkcji, ważyła je i przekładała w pojemniki w sposób uniemożliwiający psucie.

Dowód- zeznania świadków A. B. (od 8 do 13 min nagrania), świadka H. W. (od 16 do 20 min.) zeznania odwołującej się

Sąd uznał za wiarygodne zeznania odwołującej się oraz przesłuchanych świadków, za wyjątkiem informacji o związku z ciążą jej przeniesienia do magazynu technicznego, gdyż jest to ewidentnie sprzeczne z danymi w aktach osobowych, z których wynika, że miało to miejsce już po urodzeniu dziecka.

Mając na względzie upływ czasu od opisywanych zdarzeń taka pomyłka jest jednak zrozumiała i nie przekreśla wiarygodności zeznań świadków w pozostałym zakresie. Świadców są osobami obcymi dla odwołującej się i nie mają żadnego powodu, by relacjonować zdarzenia niezgodnie z ich rzeczywistym przebiegiem. Treść zeznań świadków przekonuje, gdyż mieli możliwość spostrzeżenia faktów, o których wiedzę nabyli współpracując z nią każdego dnia. Świadców z racji swoich obowiązków pracowniczych znali specyfikę czynności i sposób pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z definicją ustawową z art. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. 2017 poz. 664 t. j. ze zm.) rekompensata jest odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeą prawa do emerytury pomostowej.

Przesłanki przedmiotowego świadczenia są sprecyzowane w art. 21, art. 22 i art. 23 ust. 2 ustawy pomostowej. Zgodnie z powołanymi przepisami rekompensata przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r. (tylko dla tych ubezpieczonych ustala się kapitał początkowy), który ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w

szczególным charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat do dnia 31 grudnia 2008r. Jednocześnie ust. 2 art. 21 precyzuje przesłankę negatywną, stanowiąc, iż rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Powyższe oznacza, iż dla ustalenia prawa do rekompensaty konieczne jest wykazanie określonego charakteru pracy ubezpieczonego pracownika w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w wymiarze co najmniej 15 lat do dnia 31 grudnia 2008r., przy jednoczesnym braku możliwości uzyskania prawa do emerytury pomostowej lub prawa emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na skutek zmiany stanu prawnego wprowadzonego ustawą o emeryturach pomostowych. Podnieść należy, iż dla właściwej interpretacji przesłanki negatywnej z art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych istotne znaczenie ma treść art. 2 pkt. 5 powołanej ustawy.

Opierając się na brzmieniu literalnym art. 21 ust. 2 ustawy należałoby uznać, iż każdej osobie, która uzyskała prawo do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS nie przysługuje rekompensata. Natomiast celem wprowadzonej rekompensaty jest zgodnie z art. 2 pkt. 5 ustawy o emeryturach pomostowych zapewnienie pracownikom uzyskania odszkodowania za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, którzy nie nabyli prawa do emerytury pomostowej.

Ratio legis ustanowienia przez ustawodawcę instytucji rekompensaty było zatem dążenie do wyrównania szkody, spowodowanej wejściem w życie ustawy o emeryturach pomostowych, poniesionej przez osoby legitymujące się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, a nie spełniające innych warunków do ustalenia im wcześniejszej emerytury do dnia 1 stycznia 2009r. i jednocześnie nie spełniające warunków do ustalenia im emerytury pomostowej po tej dacie. Dla powstania prawa do rekompensaty koniecznym więc jest, by ubezpieczony poniósł szkodę, poprzez utratę możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z FUS, wskutek odebrania mu tego przywileju przez ustawodawcę.

Odwołująca się nie spełniła warunków do emerytury wcześniejszej z art.184 i uzyskała świadczenie emerytalne dopiero w wieku powszechnym.

W ocenie Sądu zgromadzony w przedmiotowym postępowaniu materiał dowodowy uzasadnia uwzględnienie żądania odwołującej się.

Z zasady okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ale w razie braku możliwości uzyskania dokumentu od zakładu pracy możliwe jest wykazywanie pracy w szczególnych warunkach wszelkimi innymi dowodami. Spór o zakwalifikowanie pracy do wykonywanej w szczególnych warunkach odbywa się w trybie ustalenia prawa do świadczenia przed sądem w ramach odwołania od decyzji organu rentowego. Utrwalone jest już w orzecznictwie, że o zakwalifikowaniu pracy na danym stanowisku do pracy w szczególnych warunkach decyduje nie tyle nazwa stanowiska, co rzeczywisty charakter pracy.

Praca w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0 stopni C jest wymieniona w dziale X poz. 7 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a w przepisach resortowych – w wykazie A, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988r. w sprawie stanowisk pracy na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w Dziale XIV, poz. 7 pkt.14. Z kolei praca na stanowisku jeliciarza wymieniona jest przepisach resortowych w dziale X poz. 8 pkt 3

Pracując na stanowisku jeliciarza od 09.09.1975r. do 05.02.1978r., a w chłodni przyzakładowej od 06.02.1978 r. do 02.06.1994r (z pominięciem urlopu wychowawczego od 15.02.1984r. do 14.03.1985r. oraz pracy w magazynie

technicznym od 1.11.1985r. do 1.12.1986r.) odwołująca się wykazała 15 lat pracy w szczególnych warunkach do dnia 31.12.2008r.

W tym stanie rzeczy A. P. nabyła prawo do rekompensaty przy przyznanej jej emeryturze od 1.10.2017r.

Zaskarżona decyzja podlegała więc zmianie i zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono jak w wyroku.